

UVODNA REČ

RELJA JOVIĆ

Od dima do bežičnog Interneta

U toku pripreme ovog broja, suočili smo se sa problemom koji nas je podsetio na kritike čitalaca zbog prikazivanja skupih uređaja. Želja da iskoristimo mogućnosti GPRS mreže bila je toliko jaka da smo pokušali,

ispostavilo se bezuspešno, da za redakcijske potrebe kupimo nekoliko mobilnih telefona poslednje generacije. Odgovarajući model, prilično skup, nismo mogli da pronademo ni u jednoj specijalizovanoj prodavnici, niti kod zvaničnog uvoznika. Objašnjenje za nestašicu uglavnom je bilo: „Nažalost, taj model smo prodali, a pošto on loše ide, ne znamo kada će nam ponovo stići.“ Besmislenost odgovora ukazuje da se kod nas odlično prodaju skupe stvari i potvrdio dijagnozu čuvene bolike domaćeg tržišta. Ona donekle podseća na zlurade Marfijeve zakone – kada ti nešto treba, sasvim sigurno to nećeš moći da kupiš.

Leto, gotovo po pravilu, poštunošama donosi mnogo posla oko razglednica, ponajviše zbog potrebe ljudi da komuniciraju. Podsećanje na prošlost pokazalo bi da su naši daleki i ne tako daleki preci razvijali brojne tehnologije da bi usavršili razmenu informacija i omogućili „prenos podataka“ na daljinu. Putovanje vremeplovom unazad podsetilo bi nas da je bežična komunikacija prilično stara. Dovoljno je da se prisetimo dimnih signala koje su koristili prvobitni stanovnici američkog kontinenta, ili, telegrafskih stanica nešto kasnije, koje su, ogledalima prenosile podatke do određene tačke. Ti stari telegrafi su bili primitivna preteča današnje mreže za razmenu informacija. Takva arhitektura i danas radi na Internetu – paketi podataka putuju od servera do servera dok ne stignu do konačnog cilja.

U bližoj prošlosti, najveći deo komunikacije je premešten iz vazduha pod zemlju – u kablove. Bio je to put razvoja telegrafije, potom telefonije i na koncu

Interneta. Krajem prošlog veka komunikacije za širi krug korisnika su se ponovo vinule u vazduh i krug je, nadam se, zatvoren.

Vruće leto je zaista pritisnulo, ali je korisnicima mobilne telefonije u Srbiji i Crnoj Gori za stepen-dva toplije – konačno im je ponuđen GPRS, sistem za bežično povezivanje na Internet posredstvom mobilnih telefona. Korisnici koji su manje skloni kretanju i do Mreže stižu preko telefonskih kablova, prvi put su prijetno iznenađeni – Internet u Srbiji je pojeftinio. Najavljena je i digitalizacija centrala, a sve je veći broj davalaca Internet usluga koji nude i paušalno mesečno

plaćanje. Kada se tome doda rast broja kablovskih operatora koji nude stalnu vezu s Mrežom, stiže se utisak da će Internet postati omiljeni medij i izvor zabave za mnoge. Ruku na srce, bilo je i vreme. U razvijenom svetu, stanovnici koji nikada nisu koristili globalni izvor informacija mogli bi se izbrojati „peške“, a vreme koje se provodi uz računar neprekidno se produžuje. Kada se ima u vidu da je Mreža sjajan izvor najrazličitijih informacija, podatak da tiraži štampanih medija rastu može izgledati kontradiktorno. Tada je dovoljno pogledati statistiku i videti da najveći broj korisnika kompjutera materijal pre čitanja obavezno štampa na papir. Informacije, svugde dostupne, dobijaju pravu vrednost kada se pojave na papiru.

Upravo iz tog razloga odlučili smo da proverimo kakvi se mlazni štampači mogu naći na domaćem tržištu. Ova klasa uređaja za prenos teksta, crteža i fotografija na papir svakako ne spada u najisplativije za svakodnevno korišćenje, ali je ipak veoma primamljiva većini korisnika. Naši urednici testirali su dvanaest modela.

U septembarskom broju objavljujemo i niz korisnih saveta za borbu protiv elektronskih napasti koje ugrožavaju bezbednost korisnika Mreže.

Otkrivamo vam i tajne novog Power Macintosha G5, koji prestiže i najbrže PC računare današnjice. Brzina ove mašine neće ostaviti ravnodušnim ni najtvrdokornije ljubitelje PC-a. Predstojeća jesen očit će otvoriti novu rundu tradicionalnih borbi na relaciji Mac-PC u šampionatu moći, i jedva čekam da vidim kakav će biti odgovor većinskog tabora. ■

Relja Jović je izvršni urednik Mikra. Njegove uvodne reči možete pročitati na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/relja.